

План рада на наставном предмету за школску 2025/26

Назив предмета : Систем еколошке безбедности

Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број кредита	Фонд часова
	изборни	II	5	5/75

Циљеви предмета	Упознавање са савременим системом еколошке безбедности у контексту одрживог развоја квалитета живота, интегритета животне средине, спречавања и реаговања на еколошке ризике и процесе уз превенцију и спречавање негативних последица по животну средину. Стицање знања о институционалном оквиру еколошке безбедности европских земљама и Републике Србије.
Исход изучавања	Оспособљеност за праћење, сагледавање и решавање широког спектра безбедносних изазова, ризика и претњи, пре свега опасности по животну средину са политичким, економским, социјалним и другим импликацијама везаним за коришћење природних ресурса, лепезу загађивања и др.
Садржај и структура предмета	<i>Теоријска настава</i> Савремено поимање глобалних еколошких безбедносних изазова, ризика и претњи. Импликације деградације животне средине. Еколошка криза у свету и одговор међународне заједнице. Еколошка безбедност и одрживи развој. Стратегије и доктрине о еколошкој безбедности ЕУ. Међународни извори помоћи за добро управљање у области еколошке безбедности. Еколошки криминалитет. Еколошки тероризам. Последица оружаних сукоба по животну средину. Безбедност сукоба – извесност еколошких ратова. Превентива и санација негативних еколошких безбедносних изазова, ризика и претњи. Систем заштите животне средине у Републици Србији (правни, функционални и институционални аспект). Инструменти за спровођење националне политике у области еколошке безбедности. Еколошка безбедност у локалној заједници. Едукација у области еколошке безбедности. <i>Практична настава</i> Рад у групи и радионице; анализе институционалног оквира еколошке безбедности у појединим земљама; активности међународних организација на пољу еколошке безбедности.

ПРЕДАВАЊА		
Недеља	Тематска јединица	број часова
1	Упознавање студената са садржајем наставног предмета Систем еколошке безбедности, њиховим предиспитним и испитним обавезама, као и начином бодовања	3
2	Савремено поимање глобалних еколошких безбедносних изазова, ризика и претњи. Импликације деградације животне средине	3
3	Еколошка криза у свету и одговор међународне заједнице	3
4	Еколошка безбедност и одрживи развој	3
5	Стратегије и доктрине о еколошкој безбедности ЕУ	3
6	Међународни извори помоћи за добро управљање у области еколошке безбедности	3
7	Последица оружаних сукоба по животну средину. Безбедност сукоба – извесност еколошких ратова	3
8	Еколошки криминалитет. Еколошки тероризам	3
9	Субјекти система еколошке безбедности	3
10	Превентива и санација негативних еколошких безбедносних изазова, ризика и претњи	3
11	Систем заштите животне средине у Републици Србији (правни, функционални и институционални аспект)	3
12	Инструменти за спровођење националне политике у области еколошке безбедности	3
13	Еколошка безбедности и локална заједница	3
14	Право јавности на добијање информација о животној средини	3
15	Едукација у области еколошке безбедности	3

ВЕЖБЕ		
Недеља	Тематска јединица	број часова
1	Упознавање студената са системом рада на вежбама.	2
2	Еколошки изазови у Републици Србији	2
3	Активности међународних организација на пољу еколошке безбедности	2
4	Анализа циљева одрживог развоја – економски раст (циљеви 8 и 9) – рад у групи	2
5	Анализа циљева одрживог развоја – развој људских ресурса (циљеви 1,2,3,4,5 и 10) – рад у групи	2
6	Анализа циљева одрживог развоја - животна средине и клима (циљеви 6,7,11,12,13 и 15) – рад у групи	2
7	Анализа циљева одрживог развоја - институције, финансије и сарадња (циљеви 16 и 17) – рад у групи	2
8	Еколошки криминалитет у Републици Србији	2
9	Активности субјеката система еколошке безбедности- државни органи	2
10	Активности субјеката система еколошке безбедности- цивилни сектор	2

11	Анализе институционалног оквира еколошке безбедности у Европској унији	2
12	Анализе институционалног оквира еколошке безбедности у појединим земљама	2
13	Еколошка безбедност у локалној заједници – анализа једне локалне заједнице	2
14	Архуска конвенција – право на приступ информацијама о животној средини	2
15	Консултације око полагања испита и подела поена за активности на вежбама.	2

Облици извођења наставе	предавања и вежбе		
Начин оцењивања на предмету		активност у току предавања	10
		практична настава	10
		семинар-и	20
		усмени испт	60
Литература	Обавезна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тодић, Д., Вукасовић, В. (2002). <i>Еколошка криза у свету и одговор међународне заједнице</i>, Београд: Институт за међународну политику и привреду. 2. Бостром, Н., & Тирковић, М. (уред.) (2011). <i>Ризици глобалних катастрофа</i>. Смедерево: Хеликс 3. Димитријевић, Д. (2010). <i>Трендови еколошке безбедности у XXI веку</i>. Београд: Факултет безбедности. 4. Steiner, A., Martonakova, H., & Guziova, Z. (2003). <i>Vodič za dobro upravljanje u oblasti životne sredine</i>. Beograd: Regionalna kancelarija UNDP-a za Evropu. 	
	Допунска	<ol style="list-style-type: none"> 1. Јаковљевић, В., Цветковић, В., & Гачић, Ј. (2015). <i>Природне катастрофе и образовање</i>. Београд: Универзитет у Београду, Факултет безбедности, 215. 2. Simonov, K. (2007). <i>Globalni energetski rat</i>. Moskva: Algoritm 3. Brauch, H. G. (2005). <i>Threats, challenges, vulnerabilities and risks in environmental and human security</i>. UNU-EHS. 	

Подаци о наставницима и сарадницима на предмету	Наставник: проф. др Владимир Јаковљевић E-mail: vjakov@fb.bg.ac.rs Консултације: понедељак, 16:00 – 17:00 Наставник: проф. др Јасмина Гачић E-mail: jasmina.gacic@fb.bg.ac.rs Консултације: четвртак, 15:00 – 16:00 Наставник: проф. др Петар Станојевић E-mail: petar.stanojevic@fb.bg.ac.rs Консултације: уторак, 15:00 – 16:00 Сарадник: асис. Јелена Ћесаревић E-mail: cesarevicjelena@gmail.com Консултације: понедељак, 16:00 – 17:00
---	--

ИСПИТНА ПИТАЊА

1. Глобални еколошки безбедносни изазови, ризици и претње
2. Деградација и загађење животне средине
3. Еколошки изазови у Републици Србији
4. Еколошка криза – појам и савремена схватања
5. Одговор међународне заједнице на еколошку кризу
6. Међународне организације као део система еколошке безбедности
7. Еколошка безбедност и одрживи развој
8. Циљеви одрживог развоја
9. Стратегије и доктрине о еколошкој безбедности ЕУ
10. Међународни извори помоћи за добро управљање у области еколошке безбедности
11. Последица оружаних сукоба по животну средину
12. Еколошки криминалитет
13. Еколошки криминалитет у Републици Србији
14. Еколошки тероризам
15. Субјекти система еколошке безбедности
16. Активности субјеката система еколошке безбедности- државни органи
17. Активности субјеката система еколошке безбедности- цивилни сектор
18. Функционални аспект Система заштите животне средине у Републици Србији (правни, функционални и институционални аспект)
19. Правни аспект система заштите животне средине у Републици Србији
20. Институционални аспект система заштите животне средине у Републици Србији
21. Инструменти за спровођење националне политике у области еколошке безбедности
22. Еколошка безбедности и локална заједница
23. Право јавности на добијање информација о животној средини
24. Архуска конвенција
25. Едукација у области еколошке безбедности